

Asia: VN/25323/2021

Luonnos valtioneuvoston huoltovarmuusselonteoksi

Lausunto Utlåtande

Lausunnot lukuun 1. Johdanto

Utlåtande om kapitel 1 Inledning

-

Lausunnot lukuun 2. Kansainvälinen yhteistyö

Utlåtande om kapitel 2 Internationellt samarbete

-

Lausunnot lukuun 3. Huoltovarmuuden toimintaympäristön kehitys ja sen vaikutukset

Utlåtande om kapitel 3 Utveckling av försörjningsberedskapens verksamhetsmiljö och effekterna av denna utveckling

-

Lausunnot lukuun 4. Kansalaisvarautuminen

Utlåtande om kapitel 4 Medborgarnas beredskap

-

Lausunnot lukuun 5. Huoltovarmuuden toimintamalli

Utlåtande om kapitel 5 Verksamhetsmodell för försörjningsberedskapen

Selontekoluonnoksen Huoltovarmuusorganisaatio -kohdassa todetaan, että poolit vastaavat toimiala- ja toimipaikkakohtaisesta operatiivisesta varautumisesta ja niiden toimintaa suunnitellaan sekä toteutetaan yhteistyössä elinkeinoelämän kanssa. Poolit eivät tosiasiaassa vastaa, eikä niillä ole valtuuksia vastata toimiala- tai toimipaikkakohtaisesta varautumisesta, vaan poolit tukevat ja edistävät operatiivista varautumista toimialallaan. Asia on syytä tarkentaa selontekoon.

Lausunnot lukuun 5.1.5 Sektorikohtaisen varautumisen lähtökohtia

Utlåtande om kapitel 5.1.5 Utgångspunkter för den sektorsvisa beredskapen

Elintarvike- ja vesihuolto

Selontekoluonnoksessa todetaan vesihuoltosektorin kehittämistarpeina vesihuollon turvaamiseksi vesihuoltolaitoskentän rakenneuudistus, sähkön, kemikaalien sekä komponenttien saannin varmistaminen sekä kyberturvallisuuden parantaminen ja häiriötilanteisiin varautumisen tehostaminen. Lueteltujen toimenpiteiden lisäksi on tarpeen varmistaa vesihuoltopalvelun hyvän toimintavarmuuden edellyttämät taloudelliset resurssit käyttömenoihin, vesihuoltojärjestelmän kunnossapitoon sekä uus- ja saneerausinvestointeihin. Lisäksi on varmistettava riittävä osaaminen ja henkilöresurssit sekä kriittisten palveluiden, kuten laboratoriopalvelut, saatavuus. Vesihuoltoalan rakenneuudistuksen lisäksi vesihuoltolaitosten välisellä yhteistyöllä voidaan edistää palveluiden toimintavarmuutta ja häiriönsietokykyä.

Puhtaan talousveden tuottamisen ja jätevedenpuhdistuksen herkkyyttä kriittisesti tarvittavien kemikaalien sekä materiaalien saantihäiriöille pitäisi tarvittaessa vähentää kansallista varastointia kehittämällä sekä lisäämällä kansallista ja vesihuoltolaitosten omavaraisuutta näiden materiaalien tuotannossa. Kansallisen materiaallisen omavaraisuuden ja huoltovarmuuden edistäminen edellyttää asian huomioon ottamista hankinnoissa EU:n hankintalainsäädännön mahdollistamissa rajoissa.

Luvussa 5.1.6. Alueellinen huoltovarmuus todetaan, että kunnilla on lainsäädännön nojalla vesihuollon järjestämisvastuu, joka säilyy kunnalla siitä huolimatta, että palvelun tuottamisesta vastaa tyypillisesti vesihuoltolaitos. Ottaen huomioon kunnan järjestämisvastuu ja se, että vesihuolto on kriittinen palvelu asutukselle, terveydenhuollolle ja teollisuudelle ja lisäksi luonnollinen monopolipalvelu, vesihuoltolaitosten säilyminen julkisessa tai asiakkaidensa omistuksessa on syytä varmistaa lainsäädännön keinoin.

Lausunnot lukuun 6. Sotilaallinen huoltovarmuus

Utlåtande om kapitel 6 Militär försörjningsberedskap

-

Lausunnot lukuun 7. Huoltovarmuuden kehittämislinjauksia

7.1 Huoltovarmuuden taloudelliset resurssit

Utlåtande om kapitel 7 Riktlinjer för utveckling av försörjningsberedskapen

7.1. Ekonomiska resurser för försörjningsberedskapen

-

7.2. Huoltovarmuuslainsäädännön ajantasaistaminen

7.2. Uppdatering av försörjningsberedskapslagstiftningen

Vesilaitosyhdistys kannattaa esitettyjä toimenpiteitä huoltovarmuuslainsäädännön ajantasaistamiseksi. Tässä työssä on syytä ottaa huomioon eri toimialojen erityispiirteet ja osallistaa toimialojen viranomaiset ja toimijat jo valmisteluvaiheessa mukaan työhön.

7.3. Sektorikohtainen varautumisen ja yhteistyön kehittäminen sekä osaamisen varmistaminen

7.3. Utvecklande av den sektorsvisa beredskapen och det sektorsvisa samarbetet samt säkerställande av kompetensen

Luvun 5.1.5 kommentteissa kuvatut vesihuoltosektorin kehittämistarpeet ovat hyvin linjassa luvussa 7.3 esitettyjen yleisten sektorikohtaisen varautumisen ja yhteistyön kehittämisen sekä osaamisen varmistamisen toimenpiteiden kanssa.

7.4. Verkostomallin kehittäminen sekä jatkuvan yhteiskunnallisen vuoropuhelun tarve

7.4. Utveckling av nätverksmodellen och behovet av en kontinuerlig samhällsdialog

-

Lausunnot liitteeseen 1

Utlåtande om bilaga 1

-

Muut selontekoa koskevat yleiset kommentit

Övriga allmänna kommentarer om redogörelsen

-

Seppälä Osmo
Suomen Vesilaitosyhdistys ry

Liikanen Riina
Suomen Vesilaitosyhdistys ry